

Megjelen hetenkint kétszer
szombaton és szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljaújhely, Főter 9 szám

Telefon: 42. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Értéktérben minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona, félévre 6 kor,
negyedévre 3 korona.

Egyes szám ára 12 fillér.

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknel minden szó után
2 fill. Petít betűknél nagyobb, vagy
díszbetűkkel, vagy kerettel ellátott hír-
detések termérték szerint egy négyszög-
centim. után 8 fill. — Állandó hirdeté-
seknel árkedvezmény.

I. Ferencz József.

Ófelsége a király november hó 21 én este 9 óra 5 percekor meghalt!

Ennyit mond a szűkszavu távirat, amely tegnap este bejárta az egész világot és amely hozzánk este 10 órakor érkezett. De ez a néhány szó, amely a bécsi Burgból repült világgá, mélyen belemarkol a lelkekbe és a fájdalom keserű érzéseivel tompítja el minden magyar ember gondolatát.

Váratlanul ért minket a fájdalmas esemény. Hiszen a tegnapi hivatalos közlemények még arról adtak hírt, hogy ősz uralkodónkat, mindannyiunk szerető, gondos atyját, csak muló rosszullét bántja, amelyet erős, a fájdalomtól megedzett szervezete könnyen le fog gyűrni. És ma már gyászba borul az egész ország és a szövetséges államok minden embere arra a hirre, hogy a legalkotmányosabb uralkodó, minden uralkodók legnagyobbja meghalt.

De gyászba borul az egész világ. Mert elvakíthatja ellenségeinket a központi hatalmak minden nemzete iránti gyűlölet, de I. Ferencz József fenkölt személye előtt térdre kell esni mindenkinek, akiből az emberi nagyság, a mindenek felett álló nemes fenkölttség iránti érzék még ki nem vezett.

Világot megrázó véres események idején kezdte meg uralkodását és a világháboru legnagyobb vérzivatarra közben fejezte be földi életét.

A béke uralkodója volt. Egész uralkodói működése a világbéke fenntartására irányult. Még élénk emlékezetünkben van az a szózat, amellyel hareba szólította hű magyar nemzetét. Még hatása alatt állunk azoknak a fájdalmas kinyilatkoztatásoknak, amelyekkel megmagyarázta a világnak, hogy kénytelen kardot rántani a jövő világbéke érdekében.

És az isteni gondviselés még sem engedte megérnie, hogy amiért élt, amiért dolgozott egész életén át: a világbékét megérje.

A legvéresebb küzdelmek közben, a legnagyobb gondok idején hagyta itt nemzetét, gyászba borítva mindent és mindenkit.

Megtört szívvél, a fájdalomtól meggyötörve állunk a rettenetes csapás sulya alatt. Az Isten kifürkészhetetlen akarata elragadta közülünk a legnagyobb, a legnemesebb embert éppen akkor, amikor a legnagyobb szükség lett volna az ő magasztos személyének éltető varázsára.

A mi számunkra pedig nem marad egyéb, mint a soha el nem muló fájdalom és örök megemlékezés a legfenköltebb, a legbékeszeretőbb Uralkodó iránt.

A VILÁGHÁBORU.

A sajtóiroda hiteles távirati jelentése.

Krajovát elfoglaltuk.

Budapest, nov. 21.

Az osztrák-magyar vezérkar jelenti:

Keleti hadszíntér:

Károly főherceg vezérezredek harcvonala: A Zsil mindkét oldalán küzdő szövetséges haderők az ellenséget tovább üzték és Krajovához közelednek. Az Olt folyótól keletre megvetettük lábunkat. A scauenitól délre emelkedő magaslatokon Kampolungtól északra az ellenség folytatta támadásait, erőfeszítései ismét hiábavalók voltak.

Kövess tábornok hadseregénél német vadászok a Ludova területen sikeres járőr vállalkozást hajtottak végre.

Lipót bajor herceg vezértábornagy harcvonala: Csekély harci tevékenység.

Olasz hadszíntér.

Biglaitól délre csapataink által nemrég elfoglalt árkok ellen intézett, melyen tagozott ellentámadást visszavertünk.

Délkeleti hadszíntér.

A cs. és kir. csapatoknál nem volt jelentős esemény.

Höfer altábornagy,

a vezérkar főnökének helyettes

A hadsereg-főparancsnokság hivatalosan közli, hogy Krajovát nyugati Oláhország fővárosát ma délelőtt birtokunkba vettük.

A miniszterelnökség sajtóosztály.

Muukában

a Közélelmezési Hivatal.

Leszállították a lisztadagot.

— nov. 22.

Az Országos Közélelmezési Hivatal az uzsonnakávét betöltése után most az ország lisztigényeinek fedezésére szükséges lisztadagokat szállítja le — mint ők mondják — takarékosági szempontból.

Az alispán ugyanis néhány nappal ezelőtt a következő tartalmu táviratot kapta a Közélelmezési Hivatal elnökétől:

A kenyérmag termés kedvezőtlen eredménye és a hadsereg szükséglete, a polgári fogyasztás akadálytalan ellátása csak úgy lehetséges, ha a hatóságok rekvirálás alkalmával minden fölösleget feltárnak és a termelők által örölt gabona vámjának a Hadi Termény rendelkezésére való bocsátását is a hatóságok a legszigorúbban ellenőrzik. Szemben a rekvirálások, mint a vámmalmok bejelentéseinek ezidőszaki csekély eredményeivel, a hadsereg és a polgári lakosság fogyasztásának az átmeneti időben való fennakadását csakis rendkívüli megszorításokkal és a legnagyobb takarékoság keresztülvitele mellett lehet elkerülni. — Minthogy a törvényhatóság havi lisztkontingensének megszorítása elkerülhetetlen, felhívom: hogy a törvényhatóság fogyasztásának ilyen értelemben való szabályozását már most kezdje meg, a megszorítást már a jelenlegi készletek kiszolgál-

tatásánál is érvényesítse és a fogyasztásnak a lehetőség határain belül való biztosítása érdekében is mindent elkövetni, a fennakadást megakadályozni hazafiai kötelességének ismerje. Tett intézkedéséről jelentést várók.

E távirati rendelet alapján Dókus Gyula alispán rögtön intézkedett, hogy a lisztellátás az egész vármegyében az Országos Közélelmezési Hivatal intencióinak megfelelőleg történjen és e célból a következő rendeletet küldte a polgármesternek és a járási főszolgabíráknak.

Utasítom polgármester urat, hogy a rendelkezésére bocsátott hatósági lisztet mindenkor csak olyan kereskedők által osztassa szét, kik teljesen megbízhatók s akik azon lisztmennyiségről, mely részükre kiadatik, az ellátatlan lakosság által nekik beszállított lisztjegyek alapján pontosan és havonként elszámolnak polgármester urnak, mert több helyről nyert értesülésem szerint egyes kereskedők felhasználván az egyszerű nép tudatlanságát, jóval több kenyér- és lisztjegy-barcát szednek be tőlük, mint amennyi azon lisztmennyiségnek megfelel, amely az illetőknek tényleg kiszolgáltattott és az ilyen eszlárd módon a kereskedő kezeiben maradt lisztmennyiség illetéktelen helyre juthat s az egyébként is felburjánzott csempészet céljait szolgálhatja.

Amennyiben az Országos Közélelmezési Hivatal elnökének távirata szerint az eddig amugy is kevésnek bizonyult lisztkontingens megszorítása elkerülhetetlen lesz, fokozottan éber figyelem fordítandó minden hatósági lisztkereskedő működésére az esetleges visszaélések meggálása és kéréselhetetlen szigorúsággal leendő megtorlása tekintetében.

Elrendelem, hogy a hatósága területén létező összes szállodák, vendéglők, kocsimák és egyéb ilyen természetű helyek eddigi lisztkontingense újabb szigorú revízió alá vétessék és a szükséglet megállapításánál a legminuciozusabban vett takarékoság elvei érvényesíttessenek.

Ugyanígy kell eljárni a pákek és cukrázók részére kiszolgáltató lisztmennyiség megállapításánál is.

Legnagyobb figyelem fordítandó arra is, hogy a vasuti vendéglőkben az átutazó közönség csak annyi kenyérrel kapjon, amennyi ottani étkezés alkalmával öt a rendeletek szerinti adagban megilleti és újabb mennyiségnek, például utazásához való kiszolgáltatása, a legszigorúbban eltiltandó.

Az összes vendéglőkben és iparszerű étkezőhelyiségekben energikusan ellenőrizendő, hogy csakis utólag elszámolandó kenyérbélyeg ellenében adható az étkező személynek a rendeletekben előírt kenyéradag.

Különösen kiemelni óhajtom, hogy amint azt az 1325/1916. évi. számú, folyó évi szeptember hó 23. án kiadott rendeletben is hangsúlyoztam, a nehéz munkával foglalkozó személyek részére járó 300 gramm napi lisztkvótát nem engedélyezem. Ezeknél a napi 240 gramm lisztmennyiség vehető számitásba. Éppen ez okná fogva a 300 grammos lisztjegy-típus kiadását ezennel beszüntetem.

Végül, minthogy elől idézett rendelet intencióinak megfelelőleg a fogyasztás fennakadását a legnagyobb takarékoság keresztülvitele mellett, rendkívüli megszorításokkal is meg kell akadályozni:

ezennel utasítom polgármester urat, hogy a hatósága területén levő ellátatlan lakosságból mindazon 7 éven aluli gyermekek részére, kik eddig a felnőtteknek megfelelő lisztkvótában részesítettek, naponként és fejenként 120 gramm liszt szolgáltatandó ki és felhívom,

hogy ezen rendelkezéseimnek, — a lisztjegyeknek az illetők részére ilyen értelemben leendő átigazítása mellett, — a legerélyesebben szerezzen érvényt.

Az új rendelkezés szerint városunk ellátatlan lakosságának lisztigényeire havonként két vagon lisztet bocsátanak a polgármester rendelkezésére.

Ez a mennyiség ugyan nem elég a város szükségletének teljes ellátására, de a háborús viszonyok nem engedik nagyobb mennyiség felhasználását és így — szomorúan bár — bele kell törődnünk a változhatatlanba.

Zemplénavármegye

ismét vezetni fog.

Az ötödik hadikölcsön

— nov. 22.

Ötödször fordul a nemzet fiaihoz, ötödször kér kölcsönt saját gyermekeitől, hogy az immár harmadik éve annyi dicsőséggel vívott nagy mértékű győzelmesen befejezhesse.

Zemplénavármegye hazafias közönsége az eddigi hadikölcsönöknél is elől járt. A négy kölcsönből majdnem oly összeget jegyzett, amely viszonyaihoz, körülményeihez képest a nagy nemzeti versenyben megállja helyét.

Bizonyosak vagyunk benne, hogy az ötödik hadikölcsönjegyzésnél is helyt áll Zemplénavármegye hazafias közönsége s a hadikölcsönben legalább is oly lelkesedéssel — nem, nagyobbval — fog résztvenni, mint eddig.

Nekünk, kik nem veszünk részt közvetlenül az öldöklő csatákban, áldozatkészségünkkel kell előmozdítanunk a kintlévők nehéz küzdelmeinek sikeres befejezését.

Amíg kint küzdő hőseink nehéz tusája nem ért véget, nekünk sem szabad egy pillanatra sem itthoni munkánkban szünetet tartanunk.

Talán a legnehezebb küzdelmek delelőjén állunk.

Újabb eselszövő ellenség rontott reánk s annak dacára is győzelmesen álljuk az emberfeletti nehéz harcot s csodálattal határos eredményeket érünk el.

Hős csapataink, szövetségeseinkkel együtt már az ország határain túl vetették vissza a második hitszögöt.

Mennél több az ellenségünk, annál nagyobb halálmegvetéssel küzdenek véreink.

Az itthonmaradottak vértelen harcában sem szabad senkinek elmaradnia.

Zemplén fiai esodákat művelnek a harctereken. A hősiesség aranykönyvében külön lapjaik vannak már a zempléni fiúknak. A 10 esek és a 65-sek regés hősiessége van rajtuk megörökítve.

Zemplén itthonmaradt fiainak, leányainak méltóknak kell lenniök hozzájuk.

Meg vagyunk győződve, hogy méltók is lesznek hozzájuk. Zemplén földjének nemesak hős, hanem áldozatkész gyermekei is vannak. Most ezeken van a sor.

Nem maradhatnak el amazok mögött.

Meg vagyunk győződve, hogy ha majd számot adunk az ötödik hadikölcsönjegyzés eredményéről Zemplén-

vármegye megint ott lesz az első között, mint fiai a harctereken.

Az ötödik magyar hadikölcsön részletes tervezetét lapunk mai számának utolsó oldalán találják olvasóink, melynek átolvasását és megszívlelését hazafias érzelmekkel áthatott közönségünk szives figyelmébe ajánlunk.

Összeírják a háztartási készleteket is.

Az élelmicikkek igazságos elosztása.

— nov. 22.

A háboru okozta nehéz megélhetési viszonyok szigorú intézkedésre késztetik a kormányt. Egyes élelmicikkekben beállott hiányok ugyanis sokakban azt a hitet keltették, hogy mindenféle élelmicikkekben hiány fog beállani. Ez a tévhit aztán olyan yira gyökeret vert a közönségben, hogy valóságos pánikká fajult a félelem a jövőbeni megélhetést illetőleg. Aki csak tehette, sietett magát mindenemű élelmiszerral ellátni, sőt nagyon sokan két évre való készletet is összeszavásároltak félelmükben.

Természetesen ez a hirtelen megindult általános készletgyűjtés folytán egyes élelmicikkekben hiányok álltak be és előállott az a helyzet, hogy míg egyesek buslakodhatnak élelmiszerekben, mások hiányt szenvedtek abban.

Hogy ez a lehetetlen állapot megszűnjék és lehetővé váljék a meglévő készleteknek igazságos és arányos szétosztása, az Országos Közélelmezési Hivatal elnöke elrendelte egyes élelmiszerek készleteknek hatósági összeírását.

A rendelet, mely tegnapelőtt érkezett a vármegye alispánjához, szó szerint a következő:

Az elsőrendű élelmicikkek egyenletes elosztásának biztosítása végett mellőzhetetlennek tartom úgy a kereskedői forgalomban, mint a lakosság kezén lévő készleteknek ismeretét, mert nélkül a meglévő készleteknek megfelelő és arányos felhasználása, illetőleg szétosztása iránt intézkedni nem lehet.

Minthogy e tekintetben még a hatósági lisztigény tárgyává tett lisztkészleteknél is a lefolyt időközben számos eltulodás állhatott be, egyéb élelmicikkekre nézve pedig általában véve sem felvétel, sem más megállapítás nem áll rendelkezésre a 4207. sz. rendelet 1. §. alapján felhívom, hogy a liszt, zsír, hüvelyes, kávé, cukor, burgonyából a termelőknél, kereskedőknél, valamint a magánháztartásokban levő készleteknek összeírása végett szükséges intézkedéseket oly módon tegye meg, hogy a felvétel december hó közepéig végrehajtható legyen.

Aki a bejelentési kötelezettségnek eleget nem tesz, az annál talált készletek elkoboztatnak.

Dókus Gyula alispán nyomban intézkedett a rendelet végrehajtása iránt és dr. Orbán Kálmán h. polgármester már el is rendelte a készletek összeírását. A készletek összeírása úgy fog történni, hogy minden háztartás házhoz kézbesítve egy összeírási lapot kap, amelyet kitöltve december 15-ig tartozik a városi közélelmezési ügyosztályában beadni.

A bejelentés elmulasztását, vagy valótlan adatok beírását 2 hónapig terjedhető elzárással és 600 koronáig

November 22.

... pénzbüntetéssel fogják súj-
... Hisszük azonban, hogy erre nem
... mert mindenki — áthatva
... idők parancsolta hazafias kö-
... a valóságunk megfelle-
... fogja bevallani a készletét.

Az oka a drágaságnak?

Parasztok a piacon.

— nov. 22.

A lapok állandóan folytatnak ta-
... és igen kimerítő vitát a tiszt-
... és nem tisztességes keres-
... amelynek folyamán meg-
... véleményüket az árdragítók-

Az árdragítás és árdragulás leg-
... mizériája ma a háborus Ma-
... zsarolás, az é'elmi-
... értékeknek megdöbbentően ma-
... felhajtása, a mindennapi élelmi
... ledér és lelki-
... leggonoszabb
... ma a kereskedelemnek, amely-
... kiállítására, kiégetésére minden
... felhasználható és igénybe ve-
... A tisztességtelen, erkölesto-
... alapon felépült, inkorrekt szem-
... mérleget mérleget kereskedelem és
... ellen a legagresszívabb
... is csak simogatás és tapin-
... figyelmeztetés ama módhoz ké-
... amelylyel az árdragítók, a zsa-
... a 100 százalékos nyereszkesedők
... ellen kellene küzdenünk.

Sajnos, az élelmiszerekkel való
... és telhetetlen kereskedést ma
... a kereskedő üzi, hanem a
... is: a paraszt. Ezt a szót:
... — nem kicsinylésből hasz-
... Elfogultságból se. Ugy is
... voltna — falusi, de a „pa-
... eredetibb, ősbibb, kifejezőbb és
... szó, ezért használjuk.

Ismételjük: ma a paraszt ugyan-
... vagy még jobban aknázza ki a
... élelmiszer élelmiszeri viszonyokat,
... a legagresszívabb kereskedő...
... egy-két napot a piacon tölte-
... hogy megállapíthassuk: ma a
... piacon a paraszt az ur.

Az élelmiszerek eladásánál az ő
... feltételei, az ő árai a döntők. Amig
... nem lát, mindegy élelmiszer-
... a maximális árak kétszeresét kö-
... mikor pedig az egyenruha már
... feléje, mindenét — eladta;
... felpénzt is mutat, persze csak
... hogy ne kényszeríthessék a
... máximalis áron való eladásra és hogy
... árak kétszeresét és há-
... zsarolja ki a naiv vevő-
... a rendőr ismét eltűnik a lát-
... határról...

Igen: ma a paraszt — az ur! A
... és másutt is. A piacra annyi
... kerül, mennyit ő akar és a
... élelmiszereket annyiért és
... árban értékesítik, amennyiért
... árban árban árak akarják tetszé-
... és akaruk szerint: kormányoz-
... a gyomrunkat. És senki nem pa-
... nekik, senki nem rendel-
... velük, mert akié a termő-
... azé — minden.

Abbó a különleges helyzetből,
... szituációból, amelybe a paraszt-
... a háborus konjunkturák juttatták
... nem akarunk vádat kovácsolni.
... ez, most is valljuk és állít-
... hogy az összes néposztályok kö-
... a parasztok fejlődésére kell a
... legnagyobb gondot fordítani.

A parasztosztály minden szociá-
... helyzetének javulását,
... megerősödését minden
... támogatni és segíteni,
... egy önértetes, öntudatos, gazdag
... csak üdvére lehet a
... Magyarországnak.

De a parasztság törekvéseinek
... még nem jelenti azt, hogy
... garázdálkodhassanak a
... piacon.

Pedig voltak eladók, akik Uj-
... helyen egy hizott libáért 50 koronát,
... pár csirkéért 30 koronát és egy
... 40 fillért mertek kérni.

Es akadt termelő, aki egy zsák,
... körülbelül 40—50 kgr. burgonyáért
... 14 koronát mert követelni s mikor
... megmagyarázzák neki, hogy a 14 ko-
... máximalis ár 100 kg. burgonya
... cinikusan vigyorgó,
... bajuszát s egykedvűen vá-
... laszta: „hát adjon, aki ad, de én csak
... ennyit adok“ (t. i. 40 kilogrammot).

Folytathatók tovább... Van
... De nem folytatjuk...
... Ugy sincs értelme. Mert nincs annyi
... rendőr, nincs annyi csendőr, nincs
... annyi bíró és nincs annyi rendszabá-
... ly, amivel a termelő-árdragítók ki
... lehetne a piacról irtani... és nem
... is lesz addig, míg a parasztok nem
... eladni, hanem uralkodni és meggaz-
... dagodni akarnak a piacon.

HIREK.

Ha majd a falevelek lehull-
... mondta a nagy esá-
... szar. És bimbózó rügyek fakadását
... nem várták olyan bizó hittel, bol-
... dog reménységgel, mint az őszi le-
... vélhullást.

Fehérhaju asszonyok és kékszemű
... leányok ha összekulesolták a ke-
... züket és átmentelen éjszakákon álom-
... ba sirták magukat, — az őszi ál-
... modtak. S ha millió halk fohász
... repült messzi idegen tájak felé,
... mind azt sóhajtották: ha majd a fa-
... levelek lehullnak...

Ha majd a falevelek lehullnak...
... Láma lehullott mind. Ernyedten,
... hervadtan, elszáradva, összetörve
... borulnak egymásra. Halványsárga,
... fakószínű, biborpiros... zizegve sir-
... nak fel, ha kemény sarkak megta-
... padják durván. Aztán játékos
... szárnyára kapja a szél, üzi, tépi,
... hajtja az orkán, elszórja uttalan
... utakra, ahol a feledés, az enyészet
... várja. Ezüstös, fehér, jeges köpe-
... nyével betakarja a hó, azán vége,
... nincs többé!

Nem sajnálja senki. Sárgult té-
... pett, fakó falevél, akár a tavalyi!
... Nem az igazi, a várva várt, a cso-
... datevő, aki elhozta a békét, a bol-
... dogságot, a hitet! Aki elhozta a
... mosolygást a a fáradt szemekre, a
... kacagást az összeszorított ajkakra,
... az álmod, amelyet elűzött a gond s
... aki elsimitja a redőket a barázdás
... homlokokról.

Mikor bujnak azok a rügyek, a
... melyből a remények fakadnak?
... Mikor nyílnak azok a levelek, a
... melyek hullása tavaszi ragyogást
... hoz az őszi sivar szürkéségébe?
... Szebbek lesznek vajjon? Zöldebb
... a színük, erősebb a hajtásuk?

Sáros takaróával be ne lepje
... azokat az áldott leveleket az enyész-
... szet! Feltő gonddal vigyázzunk rá-
... juk! S nehéz szinezüst urnákba,
... ékköves vertarany vázába szed-
... jük össze mind, — ha majd azok
... a falevelek lehullnak...

— **Öfelsége a katonák karácso-
... nyáért.** A Hadsegélyező Hivatal és a
... Vörös Kereszt együttes karácsonyi
... akciója egyre szélesebb arányokat ölt.
... Öfelsége a király az idén is elsőnek
... je'entkezett a haretéri hősök karácso-
... nyi megajándékozására, mikor magán-
... pénztárából tízezer koronát utalt ki az
... akcióra, amelyet egyébként is legme-
... legobb pártfogásáról biztosított.

— **Katonai kinevezések.** A no-
... vemberi katonai előléptetések alkalmá-
... val a király sédeni Ambrózy György
... huszár főhadnagyot századossá, dr.
... honvédfőhadnagyot századossá, dr.
... Nnuwirth Lajos tartalékos főorvost
... ezredorvossá nevezte ki.

— **Halálozás.** Hernádvécei és
... hajnácskeői báró Vecsernyés szül.
... meanbergi és hohensteinai Sardagna
... Margit bárónő f. hó 19 én Bodrog-
... szerdahelyen meghalt. Temetése e hó
... 21-én volt óriási részvét mellett.

— **Az erdélyi menekültek ruha-
... szükségletére** Horkay János város-
... ujfalu jegyző 15 koronát gyűjtött és
... küldött be hozzánk, átadtuk a gyűj-

tés szervezőjének, Széchenyi—Wol-
... kenstein Ernőné grófnőnek.

— **Katonai felmentések.** Novem-
... ber hó 30 án jár le tulnyomó részben
... szabadsága azoknak a kereskedők-
... nek, bizományosoknak, iparosoknak,
... akik a gabonaszállításokkal és rokon
... szakmákkal foglalatostkodnak. A mun-
... kálatok azonban most még nagyobb
... intenzivitással folytatódnak, amennyi-
... ben a forgalmi viszonyok és egyéb
... körülmények sokban nagyon is kés-
... leltették a munkálatokat. A rekvirá-
... lások, beszerzések, őrlések stb. apró-
... lékos és rendkívül körültekintő figyel-
... mességet igénylő feladata is erősen
... lekötö a megbízottakat, ezért legtöbb-
... jük kénytelen volt szabadságának a
... meghosszabbítását kérni. A vonat-
... kozó kérvényeket az Országos Köz-
... élelmiszeri Hivatal fogja esetről-esetre
... véleményezni.

— **Adomány.** Horkay János jegyző
... a József Főherceg Szanatórium res-
... zere 5 koronát küldött be hozzánk,
... mint gyűjtést. Elküldöttük rendelté-
... tési helyére.

— **A királyhelmezi főjegyzőt fel-
... mentették.** A haboru rendkívül nagy
... feladatok elé állította a jegyzői kart.
... Nehéz munkája közben előforduló apró
... tévedéseket nem lehet szigorúan elbi-
... rálni, hiszen naponta száz meg száz
... emberrel van dolga, miután katonai
... ügyek, adóügy, továbbá a hadisegé-
... lyek osztása és nyilvántartása mind a
... községyi jegyzők vállaira nehezednek.

— **Trócsányi István királyhelmezi fő-
... jegyző is szorgalmasan vezette ten-
... dőit; a hadisegélyek kiosztásának el-
... lenőrzése alkalmával a nyomozást tel-
... jesítő pénzügyi hivatalnok mégis szá-
... bálytalanságot állapított meg a főjeg-
... ző terhére, sőt a pénzügyigazgatóság
... feljelentése alapján a sátoraljaujhelyi
... kir. ügyészéggel hivatali sikkesztás bün-
... tetéssel vádolta meg a főjegyzőt. —
... Hétfőn került az ártatlanul bújba ju-
... tott főjegyző ügye főtárgyalásra Kail
... bíró előktele alatt. A bizonyító eljá-
... rás befejezése után a kir. törvényszék
... vádlottat a vád és következményei
... alól felmentette, mert nyugtákkal és
... tanúkkal igazolta vádlott a hadisegély-
... pénzek kiadását továbbá, mert a sér-
... tetettek érdekelt és bizonytalan vallo-
... másai figyelembevehetők nem voltak.**

A katonai szálláspengék elszikkasztása
... miatt emelt vádat az ügyész elejtette,
... mert beigazolódtott, hogy a szállásadók
... pénzeiket megkapták. A kir. ügyész
... felelősséget a felmentő ítélet ellen. (H.)

— **A nikkell 20 filléres bevo-
... nása.** A nikkell 20 filléres mar-
... csak december 30 ig maradnak for-
... galomban. — Figyelmeztetünk tehát
... mindenkit, akinek nikkell 20 fillé-
... res vannak birtokában, hogy siessen
... azokat beváltani saját anyagi kára
... elkerülése céljából.

— **Árdragításért elítelt keres-
... kedő.** Annak idején megirtuk, hogy
... Tóth Lajos sátoraljaujhelyi fűszer és
... csemegekereskedő a rendőrkapitány-
... nak sem akart maximális áron sza-
... lonnát eladni. Schmidt Lajos rendőr-
... kapitány feljelentésére a napokan
... itekezett ez ügyben dr. Kelnér Győző
... rendőri büntető bíró és Tóth Lajos
... kereskedőt 25—25 napi elzárásra át-

változtatható 500 kor. fő és 500 kor.
... mellékbüntetésre ítélte. Az ítélet el-
... len dr. Malártsik György városi
... ügyész felelősséget jelentett be azon
... az alapon, hogy Tóth Lajos felett —
... aki jelenleg katonai szolgálatot telje-
... sit — csak a katonai hatóság ítél-
... kezhethet.

— **Az épületeken levő vörösréz-
... anyagok rekvirálása.** A hivatalos lap-
... ban kormányrendelet jelent meg, a
... mely az épületek fedésére felhasznált
... vörösréz-anyagot (réztetők, más vörös-
... rézből készült alkatrészek, kupolák,
... tetőpárkányok, diszitmények, tető- és
... lefolyó csatornák), villámhárítók vör-
... rósréz-anyagát, ha ezek törvényható-
... ságok, községek, testületek, magáno-
... sok tulajdonát képezik, hadicélokra
... igénybevetnek jelenti ki.

— **Uj kincstári váltóürlap.** A ma-
... gyar szent korona országai területén
... jelenleg forgalomban levő bélyeges
... kincstári váltóürlapok helyett 1916.
... december hó 1 től kezdve uj bélyeges
... kincstári váltóürlapok fognak forga-
... lombba bocsáttatni. Az uj kincstári
... váltóürlapok 10, 20, 40, 80 fillér, 1
... korona 20 fillér, 1 korona 60 fillér, 2
... korona, 2 korona 40 fillér, 3 korona
... 30 fillér, 4, 6, 8, 12, 16, 20, 24 és 28
... korona bélyegilletékekkel, azaz 17 féle
... értékfokozatban hozatnak forgalomba.
... A jelenleg forgalomba lévő bélyeges
... kincstári váltóürlapok 1916. évi nov.
... hó 30 ig árusíthatók s teljes érvény-
... nyel használhatók. 1916. évi dec. hó
... 1-ével azonban ezek a kincstári váltó-
... úrlapok forgalmon és érvényen ki-
... vüli helyzetetnek s e naptól kezdve
... kizárólag csak az ujonnan forgalomba
... hozott átmeneti széljegyzet nélküli,
... váltóürlapok kerülnek forgalomba, —
... melyeknél az érték bélyegben lesz le-
... jövendő, illetve az 1916. évi XXVII.
... t.-c. I. § ával megállapított I. foko-
... zati tételeknek megfelelő széljegye-
... tekkel ellátott uj bélyeges kincstári
... váltóürlapokat szabad árusítani és fel-
... használni.

— **Uj szállítási igazolványok.** A
... hivatalos lap rendeletet közölt a száll-
... itási igazolványok ürlapjának meg-
... változtatásáról. Az uj szállítási iga-
... zolvány szürke víznyomás papíron van
... kiállítva. Az uj igazolvány november-
... ben 20 án már életbe lépett.

— **Értesítés.** A sátoraljaujhelyi
... rokkantügyi intézet ipariskolai igaz-
... gatósága értesíti a közönséget, hogy a
... cipészműhely orthopéd munkák
... miatt további intézkedésig nem fogad
... el magánrendeleseket.

TÖRLEY PEZSGÓGYÁR

KÉPVISELETE

SÁTORALJAUJHELYBEN

PRINCZ DÁNIEL

törv. bej. keresked. ügynökségénél
Wekerle-tér 2.Főszerkesztő és laptulajdonos: Ehlert Gyula
Fialista szerkesztő: Dr. Hollinger Ignác.

101 kat. holdas bükkerdő fatermése:

müfa, tüzifa, szénégetésre 80,000 koronáért
... tövön eladó. — Részletes feltételek és fize-
... tési feltételek Vimmer Bélánál Kelcse, vasuti
... állomás Varannó személyesen megtudhatók.
... Levelekre nem reflektálok.

Az ötödik magyar hadikölcsön.

A hosszan elbuzódó háboru nagy pénzügyi követelményeket támasztván az államhatalommal szemben, a hadi szükségletek zavartalan ellátása céljából új hadikölcsön kibocsátása vált szükségessé. A hadviselés költségeinek fedezésére a pénzügyminiszter ezuttal — ép úgy mint az előző hadikölcsönök kibocsátása alkalmával — 6%-kal kamatozó járadékkölcsön-kötvényeket és ezenkívül — új típus gyanánt — 5¹/₂%-kal kamatozó törlesztéses kölcsönkötvényeket bocsát nyilvános aláírásra. A pénzügyminiszter tehát ez alkalommal is közvetlenül fordul a közönséghez.

Az aláírás tartama és az aláírási helyek.

Az aláírás időtartama 1916. november 23-tól december 22-ig bezárólag terjed. Aláírási helyekül fognak szerepelni az összes állami pénztárak és adóhivatalok, a postatakarékpénztár és annak közvetítő helyeiül szolgáló összes postahivatalok, valamint az összes számottevő hazai pénzintézetek.

A címletek nagysága.

A kibocsátásra kerülő és 6%-kal kamatozó járadékkölcsön kötvényei 50, 100, 1000, 5000 és 10,000 koronás, az 5¹/₂%-os törlesztéses kölcsön kötvényei pedig 2000, 5000, 10,000 és 50,000 koronás címletekben fognak kiállíthatni.

Az aláírási ár.

I. A 6%-kal kamatozó járadékkölcsönkötvény kibocsátási ára — ép úgy, mint a korábbi 6% os járadékkölcsönöké — tulajdonképpen 97 K 13 f.-rel van szmítva, arra való tekintettel azonban, hogy a járadékkötvény kamatozása a kölcsön jegyzését és befizetését megelőzőleg már f. évi november 1-én veszi kezdetét, a megtérítendő folyó kamatok hozzáadásával a járadékkölcsönkötvény aláírási ára minden 100 korona névértékért a következő összegekben van megállapítva:

1. arra az esetre, ha az aláírásakor az aláírt összeg egész ellenértéke befizetettik:

a) az 1916. évi november 23-tól december 5-ig bezárólag történő aláírás esetén 97 K 70 f.-ben,

b) az 1916. évi december 5-ét követő időben 1916. évi december 22-ig bezárólag történő aláírás esetén: 98 K 50 f.-ben;

2. ha pedig az alább ismertetendő kedvezményes (részletekben történő) fizetési módozat vétetik igénybe, az aláírási határidő egész tartamára szólólag 98 K 50 f.-ben.

II. Az 5 és 5¹/₂%-kal kamatozó törlesztéses kölcsönkötvény kibocsátási ára tulajdonképpen 95 korona; arra való tekintettel azonban, hogy a kölcsönkötvények kamatozása a kölcsön jegyzését és befizetését megelőzőleg már f. évi október 1-én kezdetét veszi, a kinstárnak megtérítendő folyó kamatok hozzáadásával a törlesztéses kölcsönkötvények aláírási ára minden 100 korona névértékért a következő összegekben van megállapítva:

1. arra az esetre, ha az aláírásakor az aláírt összeg egész ellenértéke befizetettik:

a) az 1916. évi november 23-tól december 5-ig bezárólag történő aláírás esetén 96 K 25 f.-ben,

b) az 1916. évi december 5-ikét követő időben 1916. évi december 22-ig bezárólag történő aláírás esetén: 96 K 25 f.-ben;

2. ha pedig az alább ismertetendő kedvezményes fizetési módozat vétetik igénybe, az aláírási idő egész tartama alatt változatlanul 96 K 75 f.-ben.

Kamat esedékesség.

Az ötödik hadikölcsön 6%-os járadékkötvényei 1916. november 1-től kezdődőleg és minden év május 1-én és november 1-én lejáró félévi utólagos részletekben évi 6%-kal, az 5¹/₂%-os törlesztéses kölcsönkötvények pedig 1916. évi október 1-től kezdődőleg évi 5¹/₂%-kal minden év április 1-én és október 1-én lejáró félévi utólagos részletekben kamatoznak, tehát a járadékkölcsönkötvényeknél az első szelvény 1917. évi május 1-én, a törlesztéses kölcsönkötvényeknél pedig 1917. évi április 1-én esedékes. A folyó évi október 1-től, illetve november 1-től az aláírás napjáig járó folyó kamatok azonban az aláírónak nem kell megtérítenie; ezek ugyanis — amint fentebb említettük — a kötvények aláírási árában bentfoglaltatnak.

Befizetési hely.

Ugy a járadék, mint a törlesztéses kölcsönre történő jegyzéseknél az aláírt összegek ellenértéke az aláírási helynél fizetendő be és az aláírási áron felül az aláíróval szemben sem folyó kamat, sem jutalék felszámításának helye nincs.

Részletfizetési kedvezmény.

Az esetben, ha a 6%-os járadékkölcsönre aláírt összeg 100 koronát meg nem halad, az aláírás alkalmával az aláírt összeg egész ellenértéke befizetendő. A 6% os járadékkölcsönre történő és 100 koronát meghaladó, valamint az 5¹/₂%-os törlesztéses kölcsönre eszközölt aláírásoknál azonban a befizetés részletekben is teljesíthető. Ez esetben az aláírás alkalmával az aláírt összeg 10%-a biztosítékképpen leteendő és pedig készpénzben vagy megfelelő értékpapirokban. A részletek pedig a következőképp fizetendők: A jegyzett összeg ellenértékének 25%-a legkésőbb 1917. évi január 5-ig; a jegyzett összeg ellenértékének 25%-a legkésőbb 1917. évi január 18-ig; a jegyzett összeg ellenértékének 25%-a legkésőbb 1917. évi január 27-ig; a jegyzett összeg ellenértékének 25%-a legkésőbb 1917. évi február 7-ig; Az utolsó befizetés alkalmával az aláírási hely a letett biztosítékot elszámolja, illetőleg visszaadja.

A jegyzési nyomtatványok.

A jegyzés céljaira szolgáló nyomtatvány-ürlapok az összes aláírási helyeknél díjtalanul kaphatók. Ily nyomtatványok hiányában az aláírás levélileg is eszközölhető.

A befizetési elismervények kiállítása és a végleges címletek kiadása.

A befizetés alkalmával az aláíró fél az aláírási helytől pénztári elismervényt kap, amely a fél kívánatára 1917. január 15-től kezdve a m. kir. pénzügyminiszterium részéről kiállított ideiglenes elismervényre fog kicseréltetni, amennyiben várákozás ellenére eddig az időpontig a végleges címletek kiadhatók nem lesznek. A végleges címletek kiadására nézve, illetve a fél kívánatára kiadott ideiglenes elismervényeknek a végleges kötvényekre való kicserélésére nézve idejekorán hirdetmény utján fog a felhívás közzététetni. — A végleges kötvények kiadása kötségmentesen ugyanazon a helyen fog megtörténni, ahol a pénztári elismervények, illetve a fél kívánatára kiadott ideiglenes elismervények kiadattak.

A kölcsön felmondása.

A m. kir. pénzügyminiszterium a 6%-os járadékkölcsönre vonatkozólag fenntartja magának azt a jogot, hogy előre közzétéendő három havi előzetes felmondás mellett, ezt a kölcsönt egészben vagy részben, névértékben visszafizethesse, azonban az esetleges felmondás 1921. november 1-ét megelőző időre nem fog eszközöltetni.

Az 5¹/₂%-os állami törlesztéses kölcsön visszafizetése.

Az 5¹/₂%-os törlesztéses kölcsön az 1922. évtől kezdve husz megközelítőleg egyenlő évi részletben fog visszafizetettetni.

A törlesztés számesoportonként való sorsolás utján történik és a kisorsolt kötvények minden 100 K. névérték után 105 K-val váltatnak be. A sorsolás minden év június havában tartatik meg, a kisorsolt kötvények a sorsolást követő első szelvényesedékeségi napon válnak esedékesek. Az első sorsolás 1922. év június havában fog megtartatni és a kisorsolt kötvények 1922. évi október hó 1-én kerülnek beváltásra. A visszafizetésre esedékesé vált kötvények kamatozása a tőkeesedékesség napjával megszűnik.

Betétek felhasználása.

A betéti üzlettel foglalkozó intézeteknél s más ily cégeknél 1914. évi augusztus hó 1. előtt betéti könyvre elhelyezett, egyébként a moratórium feloldó rendeletben foglalt korlátozások alá eső betétek a kibocsátásra kerülő kölcsönökre történő befizetések céljaira — önértékűleg a kikötött felmondási idő épségben tartása mellett — teljes összegükben igénybe vehetők.

Kivételt e tekintetben csupán a román betérés által érintett területen székelő pénzintézeteknél elhelyezett betétek alkotnak, amelyek a kölcsönjegyzés céljaira csak bizonyos rendeletileg megszabott korlátok közt vehetők igénybe.

Azok, akik a befizetésekre pénzintézeti betétjüket kívánják igénybe venni, annál az intézetnél, vagy cégnél, illetve annak az intézetnek, vagy cégnek közvetítésével tartoznak jegyezni, amelynél a betét el van helyezve.

Különleges kedvezmények az ötödik hadikölcsönél.

A most kibocsátásra kerülő 6% os járadékkötvények felhasználhatók lesznek az 1916. évi XXIX. t.-c. alapján kivetendő hadi nyereségadó fizetésére.

Az az aláíró fél pedig, aki az 5¹/₂%-os állami törlesztéses kölcsönből legalább egy millió korona névértékű kötvényt jegyez és a jegyzett kötvényeket az aláírás alkalmával névre szóló kötvényre iratja össze, az ekként összeirt, névre szóló kötvényre nézve, amely 1921. április 1-ig és azontul is a visszafizetésig összeírva tartandó, azt a jogot nyeri, hogy az így jegyzett kötvényekben kifejezett követelés az 1921. évben, legkésőbb azonban április 1-én, minden 100 K. névérték után 95 K-val leendő visszafizetésre, 1922. évi április 1-re felmondhatja. Az 1921. április 1-ig fel nem mondott kötvényeknek közforgalmu kötvényekre leendő feloldása iránt hivatalból fognak intézkedni.

Kölcsönnyújtás kedvezményes kamatláb mellett a kibocsátandó kötvényekre a kölcsönjegyzés céljaira.

A kibocsátandó kötvényekre az Osztrák-Magyar Bank és a m. kir. Hadikölcsönpenztár a kötvényeknek kezizálogul lekötése (lombardirozása) mellett, a névérték 75%-áig, a mindenkor hivataltos váltóleszámitolási kamatlábon, tehát jelenleg 5%-os kamat mellett nyujtanak kölcsönt. Ezek a kedvezmények 1917. évi december 31-ig maradnak érvényben. Az ötödik hadikölcsönél egyébként is mindazok a kedvezmények biztosítva vannak, amelyek a negyedik hadikölcsönél az aláírókat megillették.

Az 5¹/₂%-os törlesztéses kölcsönél legalább egy millió korona névértéknek névre szóló kötvényre leendő összeírás mellett eszközölhető jegyzése azonban lombardkölcsön felvételével önértékűleg nem bonyolítható le s az ilyen névre szóló kötvény lombardirozás tárgyát nem képezheti.

* * *

Az ötödik hadikölcsön előnyös feltételei, a pénzpiac kedvező helyzete a háboru végső döntés felé érlelő győzelmeink és annak világos felismerése, hogy a létünkért folytatott nagy küzdelem diadalmas befejezésére szükséges kölcsön jegyzésben való minél nagyobb részvétellel magánérdekeink mellett a közérdeket is hathatósan szolgálhatjuk: biztosítékai annak, hogy az ötödik hadikölcsön jegyzésének eredményében előreláthatólag még imponzansabban fog megnyilvánulni az ország lelkes önbizalma és nagy teherbírásáról ismételtén fényes bizonytságot tevő közgazdasági ereje, mint az előző hadikölcsönöknél.